

NOTAT

Ny fortolkning af det nationale råderum på arbejdsmiljøområdet

4. juni 2020

J.nr. 2019-6091

Baggrund

Folketingets daværende Erhvervs- Vækst og Eksportudvalg anmodede i februar 2018 ved ERU-spørgsmål 83 beskæftigelsesministeren om at fremsende en oversigt over samtlige bekendtgørelser på alle ministerområder for den forrige regeringsperiode og frem til i dag – der implementerer erhvervsrettet EU-lovgivning, og oplyse i hvilke af disse bekendtgørelser, der efter regeringens opfattelse var tale om en overimplementering.

Spørgsmålet blev besvaret løbende i løbet af 2017-2018 af samtlige relevante res-sortministerier på deres respektive ressortområder.

I Beskæftigelsesministeriets svar til Folketinget i foråret 2018 blev der foretaget en gennemgang af de erhvervsrettede bekendtgørelser under inddragelse af relevante aktører, herunder arbejdsmarkedets parter, for at identificere overimplementering eller regulering, som går videre end EU-fastsatte minimumskrav.

Udover gennemgangen fremgår det af beskæftigelsesministerens svar på ERU-spørgsmål 83, at Beskæftigelsesministeriet i øvrigt ville iværksætte en nærmere undersøgelse af det nationale råderum, nærmere bestemt i hvilket omfang der inden for EU-retten er mulighed for at tilpasse højere danske beskyttelsesniveauer til det gældende EU-niveau, hvis de blev indført før EU-reguleringen.

Beskæftigelsesministeriets undersøgelse af det nationale råderum i arbejdsmiljøreguleringen er i tråd med Kommissionens meddelelse fra januar 2017¹, der fremhæver det som positivt, når medlemsstaterne vælger at gennemgå deres nationale implementering af EU's arbejdsmiljølovgivning.²

---

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg og regionsudvalget om sikrere og sundere arbejde for alle - modernisering af EU's lovgivning og politik for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, januar 2017.

² "I de senere år har man kunnet konstatere en meget kærkommen tendens blandt medlemsstaterne til at gennemgå deres lovgivningsmæssige rammer for at opnå forenkling og samtidig opretholde eller forbedre beskyttelsen. Der er mange fordele ved dette. Andelen af virksomhederne, der opfatter reglerne vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen som komplekse, varierer rent faktisk fra 14-67 % i EU25. Dette tyder på, at en betydelig del af den administrative byrde, der påhviler virksomhederne, skyldes nationale forskelle snarere end EU's minimumskrav, selv om der ikke tilsvarende er nogen tegn på, at der vil være

Undersøgelse af råderummet

Beskæftigelsesministeriet iværksatte i foråret 2018 en nærmere undersøgelse af det nationale råderum i arbejdsmiljøreguleringen, foranlediget af spørgsmål rejst som led i Beskæftigelsesministeriets besvarelse af ERU-spørgsmål 83. Undersøgelsen og vurderingen heraf blev foretaget i dialog med Justitsministeriet medio 2018.

Det bemærkes, at vurderingen af det nationale råderum er foretaget med udgangspunkt i EU-domstolens praksis på beslægtede områder, idet der ikke foreligger praksis på området vedrørende arbejdsmiljødirektivet. Der tages således forbehold for, at EU-domstolen vil kunne komme frem til en anden fortolkning.

Ny fortolkning af råderummet

EU's rammedirektiv om arbejdsmiljø fra 1989 indeholder en betragtning om, at direktivet *ikke kan berettige til at nedsætte det beskyttelsesniveau, som allerede er opnået i medlemslandene*³.

Fortolkningen heraf har hidtil været, at medlemsstaterne i forbindelse med implementering af direktiver på arbejdsmiljøområdet og i forhold til efterfølgende politiske initiativer har været afskåret fra at sænke et højere nationalt beskyttelsesniveau, selvom det senere fastsatte EU-niveau er lavere.

Den nye fortolkning udvider vurderingen af det nationale råderum. Det indebærer, at medlemsstaterne alene er afskåret fra at sænke et højere nationalt beskyttelsesniveau i forbindelse med *implementeringen* af direktiver under rammedirektivet på arbejdsmiljøområdet.

I forbindelse med *efterfølgende* politiske initiativer, der ikke har noget med direktivimplementeringen at gøre, er der således et nationalt råderum til politisk at beslutte at justere beskyttelsesniveauet i forhold til EU-niveauet, også selvom Danmark tidligere har haft en højere beskyttelse.

---

flere arbejdsulykker og erhvervs sygdomme i systemer, hvor byrden opfattes som værende mindre."

³ Direktiv 89/391 af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet – rammedirektiv.